

Help hersenschade bij coronapatiënten in de toekomst te beperken

“Goed onderzoek is hard nodig om coronapatiënten met hersenschade te helpen. Dus steun dit onderzoek!”

Meta van de Woude
IC-arts en ex-coronapatiënt

Uw donatie, klein of groot, is heel welkom en wordt besteed aan onderzoek naar de gevolgen van corona op de hersenen.

Wanneer u een gift van meer dan 5000 euro schenkt, krijgt u bovendien een uitnodiging om de onderzoekers (online) te ontmoeten. Zij zullen u dan alles vertellen over hun onderzoek.

Laten we er samen voor zorgen dat we hersenschade door corona in de toekomst kunnen beperken én patiënten de juiste zorg kunnen geven op het juiste moment.

U kunt doneren via de bijgevoegde QR-code of acceptgirokaart. Of ga naar steunonderzoek.hersenstichting.nl/doneren

Hersenstichting

Hersenschade door corona

Met uw steun ontdekken we hoe we dit in de toekomst kunnen beperken!

Onderzoek: Lichamelijke en mentale gevolgen door hersenschade na COVID-19 infectie

Hersenstichting

Het coronavirus dat COVID-19 veroorzaakt, brengt schade toe aan het lichaam en leidt tot allerlei aandoeningen die veel levens kosten. Veel mensen moeten naar het ziekenhuis en moeten soms op de intensive care worden opgenomen. Gelukkig zijn er ook veel mensen die corona overleven, maar heel veel patiënten, jong en oud, kampen wel met een lange, zware nasleep.

Daar komt nog bij dat het coronavirus kan leiden tot hersenschade. Ex-patiënten kampen o.a. met geheugen- en concentratieproblemen, en dat maakt herstellen van deze nieuwe ziekte extra moeilijk. Vandaar dat de Hersenstichting dit najaar een onderzoek wil laten starten naar hersenschade bij corona. Het onderzoek wordt uitgevoerd door prof. dr. Caroline van Heugten, hoofd van het Expertisecentrum Hersenletsel Limburg en dr. Janneke Horn. Dr. Horn is neuroloog-intensivist en hoofdonderzoeker van het Amsterdam Universitair Medisch Centrum.

Samen zorgen we ervoor dat patiënten sneller en beter geholpen worden.

Oorzaken van hersenschade bij corona

Dankzij de enorme inzet van artsen en onderzoekers begint steeds meer duidelijk te worden over corona. Zo weten we nu dat de volgende vier factoren een rol spelen bij het ontstaan van hersenschade door corona:

Corona tast de longen van de patiënt aan. Dit kan leiden tot een sterk verminderde longfunctie of zelfs tot longfalen. Dan ontstaat er zuurstoftekort in de hersenen. Dit kan leiden tot schade in de hersengebieden die aandacht, geheugen en planning coördineren.

Er zijn aanwijzingen dat patiënten met het coronavirus een virale hersenontsteking kunnen krijgen. Dit komt doordat op de hersenen dezelfde receptoren zitten als op de longen (de ACE-receptor). Een hersenontsteking kan leiden tot ernstig hersenletsel.

De helft van de corona-patiënten die op de intensive care (IC) heeft

gelegen, krijgt last van trombose. Bij trombose ontstaan bloedpropjes die (slag)aderen blokkeren. Wanneer er bloedpropjes in het hoofd ontstaan, krijgt een patiënt een herseninfarct.

Corona-patiënten verblijven veel langer op de IC dan gebruikelijk is. Ook dit kan leiden tot hersenschade. Sinds twee jaar weten we dat bijna 60 procent van de patiënten die langer dan 48 uur op de IC verblijven, cognitieve klachten krijgt zoals aandacht- en geheugenproblemen, overprikkeling, gedragsverandering of extreme vermoeidheid. De gevolgen van het extreem lange IC-verblijf van corona-patiënten zijn nog onduidelijk.

Nog meer gevolgen

Artsen zien veel geheugenstoornissen, concentratieproblemen en trauma's bij herstellende coronapatiënten. Ook komt extreme vermoeidheid vaak voor. Al deze klachten zorgen ervoor dat mensen moeite hebben om hun leven weer op te pakken. Het valt hen zwaar om weer aan het werk gaan of voor de kinderen te zorgen.

Een van deze patiënten is Meta van der Woude, anesthesioloog/intensivist van het Zuyderland Medisch Centrum. Meta zag de eerste coronapatiënten binnengebracht worden op 'haar' intensive care en hier voor hun leven vechten. Drie weken later lag ze zelf op de IC. Er volgde een lange strijd. Eerst om te overleven, en daarna om te herstellen. Meta is er nog lang niet: "Sinds augustus werk ik tweemaal per week twee uur. Ik kan nog steeds niet op namen of woorden komen. En ik kan het absoluut nog niet aan om naar de IC te gaan of patiënten te bezoeken. Ik heb echt last van een trauma."

Onderzoekers Prof. dr. Caroline van Heugten en Dr. Janneke Horn

Doel van het onderzoek: beter behandelen en richtlijn ontwikkelen

Corona is nog lang niet onder controle, dus er komen waarschijnlijk nog veel meer patiënten. De Hersenstichting wil dat patiënten met hersenschade door corona een betere behandeling krijgen. Vandaar dat we dit onderzoek zo snel mogelijk willen opstarten: indien mogelijk al in oktober. Over ongeveer een jaar zullen de eerste resultaten van het onderzoek bekend zijn.

De onderzoekers streven ernaar om zo snel mogelijk adviezen te kunnen geven waar

patiënten mee worden geholpen. Een concreet voorbeeld is een richtlijn met instrumenten waarmee artsen snel kunnen vaststellen of een patiënt last heeft van hersenklachten na corona, en zo ja, wat voor klachten. Deze richtlijn zal ervoor zorgen dat een patiënt sneller de juiste hulp krijgt.

Onderzoeker Janneke Horn:

"Zelfs als maar dertig procent van alle corona patiënten die in het ziekenhuis hebben gelegen hersenklachten krijgt, gaat het om veel

patiënten. Zeker als je het wereldwijd bekijkt. En het zijn zeker niet alleen oudere patiënten die door hersenklachten niet goed kunnen functioneren: ook jonge mensen kampen hiermee. Het is onacceptabel als deze mensen niet meer volwaardig kunnen meedoen in de samenleving. Voor hen, en voor ons allemaal, zijn de gevolgen daarvan simpelweg te groot."

Opzet van het onderzoek

In totaal zullen 200 ex-coronapatiënten meedoen aan het onderzoek. Alle deelnemers hebben met corona in het ziekenhuis gelegen. Honderd deelnemende patiënten lagen op de intensive care, de andere honderd lagen op een verpleegafdeling.

Deelnemende patiënten komen zes tot zeven maanden na hun opname naar de polikliniek voor een uitgebreid onderzoek. De onderzoekers brengen dan in kaart hoe het met de ex-patiënten gaat. De onderzoekers bestuderen alle lichamelijke en psychische aspecten met testen en vragenlijsten. Alle patiënten doen mee met een neuropsychologisch onderzoek en ondergaan een MRI-scan. Zo ontstaat er een duidelijk beeld van hun klachten en van de hersenen. Na twaalf maanden worden de testen en vragenlijsten, met uitzondering van de MRI, thuis herhaald. De eerste resultaten van het onderzoek worden snel daarna bekend gemaakt.

De onderzoekers

Prof. dr. Caroline van Heugten

Hoofd van het Expertisecentrum Hersenletsel Limburg en daarnaast werkzaam als senior onderzoeker. Caroline van Heugten is hoogleraar klinische neuropsychologie bij Maastricht University. Zij is gespecialiseerd in onderzoek naar de neuropsychologische gevolgen van hersenletsel. Haar werk richt zich vooral op de ontwikkeling en evaluatie van meetinstrumenten. Ook is ze gespecialiseerd in de evaluatie van klinische effectiviteit en kosteneffectiviteit van behandelprogramma's en in de factoren die het succes van behandeling beïnvloeden.

Dr. Janneke Horn

Neuroloog-intensivist en hoofdonderzoeker van het Amsterdam Universitair Medisch Centrum. Janneke Horn is gespecialiseerd in ernstig hersenletsel op de IC. Zij richt zich daarbij vooral op hersenschade na een reanimatie en bij patiënten die in coma blijven. Daarnaast doet ze onderzoek naar IC-zwakte bij patiënten die een langdurige IC-opname overleven.

De MRI-scan moet onder andere aantonen of iemand micro herseninfarctjes of -bloedinkjes heeft gehad tijdens zijn of haar opname. Een herseninfarct, hoe klein ook, laat littekenweefsel achter. Een MRI-scan toont dit aan. Corona patiënten die op de IC in slaap waren gebracht, werden pas na lange tijd wakker. Dit kan duiden op dergelijke micro-infarctjes. De onderzoekers verwachten dan ook littekenweefsel aan te treffen. Hoe meer littekenweefsel, hoe meer hersenschade. Daar kunnen nieuwe patiënten van profiteren, dus willen we die kennis niet verloren laten gaan."

De kosten

Het onderzoek naar de gevolgen van corona op de hersenen kost in totaal 325.000 euro.

Als - met steun van vele donateurs - dit bedrag bijeen is gebracht, kan de Hersenstichting dit onderzoek laten uitvoeren. Uw steun is dan ook hard nodig om ervoor te zorgen dat hersenschade door corona in de toekomst kan worden beperkt.